

FÜGGETLEN RENDESZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/759/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

367/2014. (XII. 18.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2013. október 21-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2014. december 18-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos vele szemben 2013. október 21-én éjjel, Rendőrkapitányság által foganatosított közlekedés rendészeti intézkedés miatt terjesztett elő az intézkedés napján panaszt.

2013. október 21-én 01:15 – 01:30 közötti időben igazoltatás alá vonták a panaszost és a vele utazó személyeket, miközben hazafelé tartottak, mit sem számítva arra, hogy a rendőri elfogultságnak lesznek kitéve, válnak áldozataivá. A rendőrök megállítva elkérték az úti okmányokat ellenőrzésképpen, s miután ezt rendben találva, az autót kezdték tüzetesen ellenőrizni s ezután az autóban mindent fellelve (háromszög, elsősegélyláda, égőkészlet, zöld mellények hiánytalanul a KRESZ-nek megfelelően és előírásának megfelelt. Az intézkedő járőrök panaszolni kezdték, hogy a bal oldali rendszám tábla világítás nem ég,

¹ Az Rtv. 93/A §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

vagy kiégett. Ennek figyelmeztetését a panaszos tudomásul vette és kijelentette, hogy másnap az első dolga lesz, hogy megjavítsa villamossági szervizben. Az intézkedő járőr felszólított, hogy cserélje ki a helyszínen, mert különben nem engedi tovább haladni (közlekedni).

A panaszos közölte vele, hogy nincs az autóban megfelelő szerszám, hogy a hibát elhárítsa, miután ehhez egy csillagsavarhúzó lett volna szükséges. Így az intézkedő járőr kinevetve 10.000.- Ft-os helyszíni bírságot akart kiszabni. A panaszos azt mondta, hogy felelőssége teljes tudatában nem ismeri el, miután mikor az autóval, ami az édesanyjái induláskor leellenőrzött minden tökéletesen, a KRESZ-nek felelően működött. Menet közben meghibásodását nem észlelt. A rendőrök nagyon bosszúsak lettek és trágár szavakkal illették a panaszost. Két hatósági tanú jelenlétében közölték még azt is, hogy a panaszos még nem fizetett be eleget a szabálysértések miatt.

A rendőrök az intézkedés során az autó egyik utasától megkérdezték, hogy szolgál az egészsége, s miután illedelmesen közölte velük, hogy egészsége jól szolgál, a rendőr mindjárt megjegyezte, hogy ő ennek nem nagyon örül. Mert „utálja a rusnya pofáját a társaiéval együtt”. Ezen felül ez még nem volt elég neki, ezért a panaszost és az említett utast a járőr autó elé állítva megmotozta, s miután nem talált semmit, hátrahagyva a panaszos barátnőjéhez fordulva kérte, hogy ő is álljon az autó elé, ő tiltakozva, hogy őt nem motozhatja át, ő így szólt „hogy a rendőri intézkedést nem akadályozhatja, mert máskülönből előállítja a kapitányságon”. Így hát a rendőrautó elé állva a kabátot levéve, a felsőt széthúzva megmotozta, a zsebeibe beleturkált a panaszosnak. A panaszos fennhangon közölte a rendőrrel, hogy ennek jogi következményei lesznek, miután a barátnőjét megfogdosta.

Az intézkedő járőr felnevetve közölte „leszarja a jogaikat, kenjék a hajukra, mert ő a törvény és különben is kinek fognak hinni”. Ezek után az igazolványokat a motorháztetőre dobva közölte, hogy takarítsák el onnan, és a hölgynek is adják oda a hontalan csöves igazolványát. S elköszönésképpen odahajolva az egyik utashoz kétszer arcon ütötte jobb bal kézzel s közölte „takarodj haza te nyúlszájú”.

Miután két hatósági tanú jelenlétében követte el, a panaszos odaszólt neki, hogy ezt a rendőri brutalitást, elfogultságot levélben közli intézkedő szerveknél, mert nem a kerületi kapitányság vezetőjének fog levelet írni ez miatt, s így kéri a Testületet az ügy minél hamarabbi felülvizsgálatára, felderítésére, mert szabad állampolgári jogával nem mer a közterületen közlekedni félve attól, hogy minden egyes igazoltatás során az ilyen jellegű atrocitásoknak, fenyegetéseknek lesz kitéve.

A rendszám-tábla világítását az intézkedő járőr lefényképezte, amiben a panaszos bízik, hogy ez a felvétel meg van, mert ezen a képen is jól látható, hogy csak a bal oldali világítás nem működött, amivel forgalmat nem akadályozta.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az

ügyben illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A parancsnoki feljegyzés szerint 2013. november 04-én parancsnoka szóban meghallgatta L. D. r. törzsőrmestert. A r. törzsőrmester elmondta, hogy 2013. október 21.-én hajnali 1 órai időben szolgálati gépjárművel közlekedtek, melynek során látták, hogy az előttük haladó személygépkocsin a rendszám tábla világítása nem működik ezért megkülönböztető fényjelzést használva megállították. Az autó vezetőjét, a panaszost intézkedés alá vonták, illetve igazolásra, valamint vezetői és forgalmi engedélyének átadására szólították fel, melynek eleget tett. A panaszossal közölték, hogy mivel nem világít a rendszám tábla egyik világító berendezése ezért 10.000, Ft-os helyszíni bírságot szabnak ki, amennyiben azt nem fogadja el abban az esetben feljelentéssel élnek, melynek összege a helyszíni bírság kétszerese. A panaszos a helyszíni bírságot nem volt hajlandó elfogadni, ezért közölték vele, hogy ellene feljelentéssel élnek, melyet tudomásul vett. A szabálysértést a panaszos elismerte, a szabálysértési nyilatkozatot azonban nem volt hajlandó kitölteni valamint aláírni. A szabálysértésről a szolgálati digitális fényképezőgéppel fényképfelvételeket készítettek, melyet a feljelentéshez mellékeltek. L. D. r. törzsőrmester a parancsnok kérdésére elmondta, hogy az intézkedés során az előírásoknak megfelelően kulturáltan, szakszerűen és jogszerűen intézkedtek. Továbbá elmondta, hogy a panaszossal szemben már több esetben intézkedtek, őt személyesen ismerik. A panaszos több esetben volt előállítva bűncselekmények elkövetése miatt a rendőrkapitányságon.

2) A 2013. október 21-ei szabálysértési feljelentés tanúsága szerint N. D. r. törzsőrmester és L. D. r. törzsőrmester látták, hogy az előttük haladó gépjárművön a rendszám tábla világítása nem működik ezért a gépjárművet megkülönböztető fényjelzést használva megállították. Az gépjármű vezetőjét, a panaszost intézkedés alá vonták igazolásra, valamint vezetői és forgalmi engedélyének átadására szólították fel, melynek eleget tett. A panaszossal közölték, hogy mivel nem világít a rendszám tábla egyik világító berendezése ezért 10.000. Ft-os helyszíni bírsággal sújtják, amennyiben azt nem fogadja el abban az esetben feljelentéssel élnek, melynek összege a helyszíni bírság kétszerese. A panaszos a helyszíni bírságot nem volt hajlandó elfogadni, ezért közölték vele, hogy ellene feljelentéssel élnek, melyet tudomásul vett. A szabálysértést elismerte, a szabálysértési nyilatkozatot azonban nem volt hajlandó kitölteni valamint aláírni. A gépjárművet a felszólítást követően átvizsgálták, közbiztonságra különösen veszélyes eszközt nem találtak.

3) N. D. r. törzsőrmester 2013. november 25-én kelt jelentése szerint 2013. október 21.-én 01 óra 10 perckor szolgálata során a területét ellenőrizte L. D. r-törm-el. Láta, hogy az előtte haladó személygépkocsi rendszám tábla világítása nem üzemel azért azt megkülönböztető fényjelzést használva megállítottam és annak vezetőjét intézkedés alá vontam. A vezető személy, a panaszos, igazolásra vezetői valamint forgalmi engedélyének átadására szólította fel, melynek eleget tett. A panaszossal közölték, hogy az általa vezetett autó hátsó rendszám tábla világítása nem üzemel azért vonták intézkedés alá, továbbá így azzal szabálysértést követett el.

A panaszos elmondta, hogy az autó édesanyjáié nem ő szokott közlekedni vele, nem tudja, mi baja lehet. A panaszossal közölték, hogy az általa elkövetett szabálysértés miatt 10.000. helyszíni bírságot fognak kiszabni, ha elfogadja, hivatkozva a vonatkozó jogszabályokra.

A panaszos ennek hallatán közölte, hogy "nem fizettem még eleget", továbbá trágár szavakat használt és közölte, hogy a szabálysértés elismeri, de ez nem az ő autója, nem tehet róla hogy rossz a rendszámtábla világítása. A panaszossal ekkor közölték, hogy ellene feljelentéssel élnek, melyet tudomásul vett. Az autó utasait is igazolásra szólították fel, melynek eleget tettek. A jármű utasait illetve a járművet az ügyeletén keresztül lekérték, melyben nem szerepeltek, a panaszos vezetésétől eltiltás hatálya alatt nem szerepelt.

Felszólítást követően a panaszoson és a jármű egyik utasán ruházatátvizsgálást hajtottak végre, melynek során közbiztonságra különösen veszélyes eszközt nem találtak. A ruházatátvizsgálást az Rtv. 30. § (2) bekezdése alapján foganatosították.

A jármű egyik utasát Gy. J. -néét felszólították, hogy zsebeit pakolja ki a jármű motorháztetejére, melynek eleget tett. Közbiztonságra veszélyes eszközt nem birtokoltak. Fizikai kontaktus nem volt, mivel a ruházatátvizsgálást csak azonos nemű személy végezhetett volna.

Ezt követően a panaszossal közölték, hogy autóját át fogják vizsgálni, melyet tudomásul vett. Közbiztonságra különösen veszélyes eszközt, bűncselekményből származó tárgyat nem találtak.

A történeteket az intézkedő rendőr jelentette az ügyeletesnek, illetve fényképeket csinált a panaszos autójáról. A panaszos ekkor azt mondta, hogy „fel fogja a rendőröket jelenteni, mert már annyiszor feljelentették őt és biztosan utaznak rá”. A rendőrök nevét és jelvéyszámát elkérte és felírta. A panaszossal közölték, hogy az Alapjogi Biztoshoz illetve a Testülethez fordulhat.

N. D. r. főtörzsőrmester megjegyezte, hogy tudomása volt arról, hogy a panaszos több kollégáját is feljelentette, ezért fokozottan odafigyelt a jogszabályban előírt kulturált, jogszerű és szakszerű intézkedésre.

A panaszos által sérelmezett intézkedés idején a Főkapitány Úr által elrendelt fokozott ellenőrzés volt elrendelve. A panaszossal, illetve a gépjármű utasaival szemben nem foganatosítottak személyi szabadságot korlátozó intézkedést. Az intézkedés nagyságrendileg tíz percet vett igénybe.

4) A fokozott ellenőrzés vonatkozásában a Testület tudomására jutott, hogy: „Budapest rendőrfőkapitánya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 30. § -a alapján fokozott ellenőrzést rendelt el 2013. október 20-án 0 órától 2013. október 24-én 24 óráig a főváros teljes területére. A fokozott ellenőrzés célja a közrend, a közbiztonság fenntartása, a jogellenes cselekmények elkövetésének megelőzése, megakadályozása, az elkövetett szabálysértések, bűncselekmények felderítése. Az ellenőrzés keretében a rendőrök személyeket igazoltathatnak, ruházatukat, járművüket átvizsgálhatják, a közbiztonságra veszélyt jelentő eszközöket, anyagokat lefoglalhatják” (<http://police.hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/kozrendvedelem/fokozott-ellenorzes-a-fovarosban>).

III.

1) A Testület a panaszeljáráásban mindenképp azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

a) A Testület eljárását a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatsomagjármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fenti hatásköri rendelkezések alapján kijelenthető, hogy a Testület csak azon rendőri magatartások felülvizsgálatát végezheti el, amelyeket az Rtv. a IV.–VI. fejezeteiben szabályoz, nem veheti át azonban a szabálysértési hatóság szerepét, így nem rendelkezik felhatalmazással annak megállapítására, hogy a panaszos a rendőri intézkedést megelőzően követett-e el szabálysértést. Mindebből kifolyólag a fenti hatásköri rendelkezés alapján a Testület a rendőrség szabálysértési hatóságként történő fellépését nem minősítheti, afölött semmiféle kontrollt, felügyeletet nem gyakorol. Nem vizsgálhatja, hogy a panaszos követett-e el szabálysértést, indokolt volt-e vele szemben a szabálysértési eljárás megindítása, valamint bírság kiszabása. Az ilyen jellegű panaszokra a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény vonatkozó rendelkezései az irányadók. A Testület a hatásköri szabályok értelmében a szabálysértési eljárást megelőző közlekedésrendészeti intézkedést és az ennek során tanúsított rendőri magatartást vizsgálhatja.

A Testület a szabálysértési eljárással kapcsolatos panaszok tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani.

b) Panaszbeadványában a panaszos a gépjármű többi utasával szembeni rendőri fellépést sérelmezett, ezért ezzel kapcsolatban a Testület megjegyzi, hogy a már idézett Rtv. 92. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint mindenki csak olyan intézkedés vagy intézkedés elmulasztása miatt fordulhat a Testülethez panasszal, amely az ő saját jogát vagy jogos érdekét érintette. Ugyanezen törvényhely (3) bekezdése értelmében azonban a panasz meghatalmazott útján is előterjeszhető.

A panaszos panaszbeadványában K. A.-t és Sz. R.-t, akik az autó utasai voltak a sérelmezett intézkedéskor megjelölte a beadvány végén, és ők is aláírták a beadványt, de tanúi minőségben, a panaszos panaszbeadványával kapcsolatosan. Ezt a Testület úgy értékelte, hogy a két említett személy csupán a panaszos panaszügyével kapcsolatosan jelölte meg magát tanúként, tehát mindez nem értelmezhető meghatalmazás adásának a panaszos részére, a két említett személy esetleges panaszát illetően.

Mivel a panaszossal utazó személyek panaszt nem terjesztettek elő önálló panaszbeadványt és meghatalmazást sem adta a panaszosnak, ezért a Testület a gépjárműben utazó személyekkel szembeni rendőri intézkedés vonatkozásában hatásköre hiányát volt kénytelen megállapítani. A Testület hatásköre kizárólag a panaszossal szembeni rendőri intézkedés vizsgálatára terjed ki.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

2) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv.-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A közlekedésrendészeti intézkedés vonatkozásában a Testület utal arra, hogy az Rtv. 44. §-a szabályozza azt, amelynek (1) bekezdés b) pontja értelmében a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A Testület megítélése szerint az Rtv. 44. §-a egyfajta általános felhatalmazást nyújt a rendőr számára ahhoz, hogy a közlekedés szabályok megtartását ellenőrizze. Ennek keretében a rendőr ellenőrizheti a gépjármű okmányaira vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait. Megjegyzendő, hogy ez az intézkedési jog akkor is megilleti a rendőrt, amikor egyébként jogsértésre utaló körülményt nem észlel.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a közlekedésrendészeti intézkedés és az erre vonatkozó jogszabályi előírásokból kifolyólag a panaszost kellő jogalap birtokában vonták intézkedés alá.

3) Az igazoltatás vonatkozásában a Testület a következő megállapításokra jutott.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az Rtv. 30. § (1) bekezdése kimondja továbbá, hogy a rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítására, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja. Az Rtv. 30. § (2) bekezdése szerint a rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

A fokozott ellenőrzés vonatkozására a Testület tudomására jutott, hogy: „Budapest rendőrfőkapitánya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 30. § -a alapján fokozott ellenőrzést rendelt el 2013. október 20-án 0 órától 2013. október 24-én 24 óráig a főváros teljes területére. A fokozott ellenőrzés célja a közrend, a közbiztonság fenntartása, a jogellenes cselekmények elkövetésének megelőzése, megakadályozása, az elkövetett szabálysértések, bűncselekmények felderítése. Az ellenőrzés keretében a rendőrök személyeket igazoltathatnak, ruházatukat, járműüket átvizsgálhatják, a közbiztonságra veszélyt jelentő eszközöket, anyagokat lefoglalhatják” (<http://police.hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/kozrendvedelem/fokozott-ellenorzes-a-fovarosban>).

Mindezek alapján a Testület megállapította, hogy a közlekedésrendészeti intézkedés alapján egyrészt az Rtv. 29. §-a biztosított az intézkedő rendőr részére jogalapot a panaszos igazoltatásához, másrészt pedig a sérelmezett intézkedés idején a fővárosban fokozott ellenőrzés volt érvényben, ami ugyancsak jogalapot biztosított az intézkedő rendőr részére az igazoltatáshoz.

4) A panaszossal szemben fogantatosított ruházatátvizsgálással kapcsolatban a következőket állapította meg.

A ruházatátvizsgálás jogalapjaként a rendőri jelentések alapján a már idézett Rtv. 30.§ szolgált. Jelen állásfoglalás III. 3. pontjában kifejtetteknek megfelelően az intézkedés idején fokozott ellenőrzés volt érvényben. A fokozott ellenőrzés jogalapot szolgáltat az intézkedő rendőrnek a ruházat és gépjármű átvizsgálásra.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a ruházat átvizsgálásra megfelelő jogalap birtokában került sor, az nem sértette a panaszos tisztességes eljárásához való jogát.

5) A panaszos sérelmezte az intézkedő rendőrök hangnemét, bánásmódját.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A panaszos úgy nyilatkozott panaszbeadványában, hogy a közlekedésrendészeti intézkedés közben a rendőrök „bosszúsak lettek és trágár szavakkal illették a panaszost”. Ezt követően a rendőrök olyan kijelentést tettek, hogy „leszarják a jogainkat, kenjük a hajunkra, mert ő a törvény és különben is kinek fognak hinni”.

Az intézkedést fogantató N. R. r. főtörzsőrmester jelentése szerint tudomása volt arról, hogy a panaszos több kollégáját is feljelentette, ezért fokozottan odafigyelt a jogszabályban előírt kulturált, jogszerű és szakszerű intézkedésre. Az intézkedésről készült parancsnoki feljegyzés tanúsága szerint a parancsnok kérdésére L. D. r. törzsőrmester, aki szintén részt vett az intézkedés fogantatásában előadta, hogy az intézkedés során az előírásoknak megfelelően kulturált szakszerűen és jogszerűen intézkedtek. Elmondta továbbá, hogy a panaszossal szemben már több ízben intézkedtek, őt személyesen ismerik, ugyanis a panaszos több esetben volt előállítva a B. XV. Kerületi Rendőrkapitányságon bűncselekmények elkövetése miatt.

Mindezek alapján feloldhatatlan ellentét feszül a panaszos és rendőrség álláspontja között az intézkedés során alkalmazott magatartást és hangnemet illetően. Mivel a Testület a történeti tényállást rekonstruálni nem tudta, ezért úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület a szabálysértési eljárással kapcsolatos panaszelemek, tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani. A Testület arra a megállapításra jutott, anélkül, hogy a szabálysértési ügyben állást foglalna, hogy az intézkedő rendőr a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában járt el a panaszossal szemben, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A Testület megállapította, hogy a közlekedésrendészeti intézkedés alapján egyrészt az Rtv. 29. §-a biztosított az intézkedő rendőr részére jogalapot a panaszos igazoltatásához, másrészt pedig a sérelmezett intézkedés idején a fővárosban fokozott ellenőrzés volt érvényben, ami ugyancsak jogalapot biztosított az intézkedő rendőr részére az igazoltatáshoz. A Testület álláspontja szerint a ruházat átvizsgálásra megfelelő jogalap birtokában került sor, az nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát. A panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható az intézkedés folyamán a rendőrök magatartásából kifolyólag.

Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2014. december 18.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag